

Alef

Gelukkig wie de volmaakte weg gaan
en leven naar de wet van de HEER,
gelukkig wie zijn richtlijnen volgen,
hem zoeken met heel hun hart.
Zij bedrijven geen onrecht,
maar gaan de wegen die hij wijst.
Uw regels hebt u gegeven
opdat wij ons eraan houden.

Laat toch mijn wegen recht zijn,
ik wil mij houden aan uw wetten.
Ik zal nooit beschaamd staan
als ik uw geboden in acht neem.
Ik zal u loven met een oprecht hart
als ik uw rechtvaardige voorschriften leer.
Ik zal mij houden aan uw wetten –
verlaat mij dan niet voorgoed.

Beth

Hoe kan wie jong is zuiver leven?
Door zich te houden aan uw woord.
Met heel mijn hart heb ik u gezocht,
laat mij niet afdwalen van uw geboden.
Uw belofte heb ik in mijn hart geborgen,
zo zal ik niet tegen u zondigen.

Geprezen bent u, HEER,
onderwijs mij in uw wetten.
Mijn lippen hebben uitgesproken
wat uw mond ons voorschreef.
Leven naar uw richtlijnen geeft mij vreugde,
meer vreugde dan rijkdom en overvloed.
Uw regels wil ik overdenken,
het oog op uw paden gericht.
Ik verheug mij in uw wetten,
uw woord zal ik niet vergeten.

Psalm 119, 1-24

Psalm 119 is de langste psalm van de 150. Hij bevat 22 strofen, gerangschikt volgens de letters van het Hebreeuwse alfabet. Een prachtig spel van letters en woorden. De inhoud is al even prachtig: een spel van Thora en leven, God en mens. We lezen de eerste twee strofen.

Gelukkig wie de volmaakte weg gaan. Dat betekent niet dat wij volmaakt moeten zijn. Alleen God is volmaakt. Maar wij kunnen zijn weg gaan, de weg die ons in de Thora wordt aangewezen. En wij gaan die weg op onze eigen manier, onvolmaakt, met vallen en opstaan. Wij zijn immers mensen.

De psalm noemt de Thora met allerlei woorden, die wij misschien niet zo graag horen: *de wet, richtlijnen, regels, wetten, geboden, voorschriften.* Hij spreekt in dat verband ook over *de wegen die hij wijst, uw woord, uw belofte, uw paden.*

Het is goed te weten dat er niet om blinde volgzaamheid gevraagd wordt. De Thora bevat 'aanwijzingen', 'wegwijzers', die God aan ons, mensen, wil geven, zoals ouders 'aanwijzingen' geven aan hun opgroeiende kinderen. Hij wil ons op weg zetten naar een goed en welvarend leven. Vandaar: *'gelukkig wie leven naar de wet van de HEER'*. Het is de 'geluk-wens' die we ook lezen in de Bergrede (Matteüs 5, 1-12)

De Thora lezen we niet zoals een ander 'wetboek'. Het is belangrijk onze lezing te starten door ons bewust in verbondenheid met God te plaatsen: *Hem zoeken met heel ons hart.* De vraag is immers niet: wat zegt de wet? Wel: wat zegt God ons vandaag? Welke aanwijzingen geeft Hij ons? Het is een grondhouding van ontvankelijkheid voor Gods nabijheid.

Vanuit die grondhouding kunnen we zeggen: *'geprezen bent u, HEER, onderwijs mij in uw wetten'*. We kunnen ons de aanwijzingen van God eigen maken en ze overdenken, *het oog op Gods paden gericht.* Zo willen wij *de wegen gaan die Hij wijst.* Het gaat om onze 'levenswandel'.

Het ontvangen en overdenken van die aanwijzingen gebeurde vanouds in de gemeenschap van het joodse leerhuis. De aanwezigen bespraken en interpreteerden samen de oude teksten. Dat was geen praatbarak, maar een samen zoeken naar antwoorden op vragen als: wat wil God ons vandaag zeggen? hoe is God hier bij ons aanwezig? waartoe roept God ons op? Zo gebeurde wat in het boek Jezus Sirach staat: *'Kom naar mij toe, onwetenden, en vestig je in mijn leerhuis. Waarom lijden jullie nog gebrek en is jullie geest zo dorstig? Ik roep jullie op: Verwerf wijsheid, kosteloos. Leg haar juk op je nek, laat je geest onderrichten. De wijsheid is vlakbij.'* (51, 23-26)

Zo lazen de Joden de Thora, de profeten en de wijsheidsboeken. Wij hebben er intussen de boeken van het Nieuwe Testament aan toegevoegd. In een leerhuis lezen we die teksten ook vandaag als een dialoog tussen God en onze geloofsgemeenschap. Wij geloven dat Hij bij ons is en ons aanwijzingen geeft voor een levensweg die ons, mensen, gelukkig maakt.

In het vertrouwen dat God ons goede aanwijzingen geeft, kunnen we bidden: *Leven naar uw richtlijnen geeft mij vreugde, meer vreugde dan rijkdom en overvloed. Ik verheug mij in uw wetten, uw woord zal ik niet vergeten.*

God,
wij geloven dat Gij bij ons zijt
als wij het boek van de Schrift openen.

Wij willen ons uw Woord eigen maken,
door het te lezen en te overdenken,
door samen als gemeenschap
op zoek te gaan naar wat Gij ons wilt zeggen.

Wij willen ons uw Woord eigen maken
als aanwijzing voor ons leven,
onze levenswandel,
gericht op uw weg met ons.

Mogen uw aanwijzingen
ons vreugde schenken,
in ons eigen leven,
in gemeenschap met de mensen,
met wie wij het leven delen
en in de grote wereld.

God,
spreek uw Woord tot ons
en leer ons leven.

Amen.

In het Licht van Gods Woord

Leren leven